

Stimate Domnule Ministru Daniel David,

Vă scriu acest mesaj în numele întregii generații din care fac parte, în calitate de elevă la un liceu cu profil strict real, în urma celor patru ani în care nu numai eu, ci și colegii mei am participat la numeroase concursuri la materii umaniste, atât olimpiade naționale, cât și competiții regionale cu tematici specifice. Îmi doresc să nu priviți acest mesaj ca pe o „critică” în legătură cu noile planuri cadru pe care ministerul pe care îl conduceți le propune recent, ci sper să luați în considerare sutele de voci cărora mă alătur și care vă roagă să nu distrugeți sistemul actual de învățământ.

Vă întreb, deci, cum ați putea crede, mai ales în contextul actual, că istoria și geografia pot fi privite ca discipline „opționale” și nu ca unele absolut necesare pentru dezvoltarea sănătoasă a rațiunii fiecărui elev, cu atât mai mult cu cât adolescenții sunt primii care vor cădea în plasa ideilor pseudoștiințifice promovate pe rețelele de socializare?

Dacă dumneavoastră sunteți de părere că programa actuală este una nepotrivită, care nu se află în concordanță cu problemele actuale ale societății și nu încurajează cunoașterea, vă rog să revizuiți programa, nu să vă debarasați de această problemă transformând statutul unor materii importante din obligatoriu în opțional. Vreau să vă aduc la cunoștință că în manualele de geografie se precizează că *„România a început demersurile pentru aderarea la UE și la NATO”*, semn că ele nu au mai fost actualizate de aproape 20 de ani. Considerați deci, că această problemă poate fi ușor rezolvată prin ștergerea geografiei din școli, mai de grabă decât prin conceperea unei programe actualizate? Dacă vă îngrijorează faptul că România trage în jos statisticile europene, îmi permit să vă sugerez că ar fi mai bine să aduceți programele la zi. La ora de istorie să se discute și despre o istorie modernă a Europei și a lumii, care să cuprindă și marile evenimente din lumea politică din secolul XXI. La geografie, preocuparea nu ar trebui să fie doar despre „munți, podișuri și câmpii” (așa cum mulți dintre noi am defini această materie), ci ar trebui să se pună un accent mult mai mare pe înțelegerea schimbărilor climatice, cauzele (atât naturale, cât și cele antropice), modul lor de manifestare și soluții pentru prevenirea acestora, iar în aceeași măsură în care geografia geopolitică ar trebui valorificată depășind studiul vagă a structurilor demografice și a conflictelor interstatale de mult stinse, mai ales în contextul în care manualele prezintă date numerice specifice secolului trecut și care nu se potrivesc cu problemele lumii contemporane.

Spuneți că plănuți să ne „orientați în carieră”, dar în același timp, eliminați toate materiile care pot reprezenta pentru unii dintre noi, baza pentru cariera viitoare.

În aceeași măsură, vă reamintesc că elevii de gimnaziu învață după o programă actualizată, iar eu fac parte din prima generație care a avut parte de această schimbare. Manuale nu am avut niciodată cât timp am fost în clasele gimnaziale, abia în a doua jumătate a anului le primeam. Apoi, am ajuns la liceu, unde Ministerul stopase schimbarea programei, și am fost nevoiți să ne adaptăm curriculumului celui vechi, deci am întrerupt, practic educația bazată pe „competențe” pe care Ministerul Educației se mândrea că o instituise. Nu considerați că patru ani mai târziu, acele „competențe” au putut fi cu ușurință pierdute, în contextul în care, pe măsură ce am crescut, am fost nevoiți să studiem pe baza unei programe și a unor manuale din ce în ce mai vechi, în mod ironic, în loc să continuăm să primim (măcar pe la jumătatea anului) manuale noi, cu o informație măcar puțin actualizată?

Dumneavoastră afirmați că „analfabetismul funcțional devine o problemă de securitate națională” și cu toate acestea reduceți orele de limba și literatura română la profilul real și eliminați alte materii, fără să vă luați în calcul că tocmai aceste măsuri vor contribui în mod semnificativ la creșterea accentuată a ratei

analfabetismului în țara noastră. Pe de altă parte, educația de calitate nu ar trebui să fie condiționată de interesul elevului de a opta pentru un anumit opțional, din simplul motiv că, în general, un copil va căuta mai de grabă să obțină notele cele mai mari cu un minimum de efort, din păcate, mai degrabă decât să se îngrijoreze cu privire la vastitatea culturii sale generale. Cu atât mai mult cu cât istoria, geografia, biologia, chimia sunt materii unde studiul constant este absolut necesar, fiți siguri că elevii vor evita să aleagă aceste materii ca opționale.

Cu siguranță, facultățile de specialitate v-au prezentat deja argumente pentru care materiile precum geografia, istoria, biologia, chimia sunt absolut necesare pentru formarea tuturor elevilor, motiv pentru care, îmi doresc să vă aduc în atenție o perspectivă nouă asupra lucrurilor.

An de an, Ministerul Educației se mândrește cu rezultatele extraordinare pe care elevii români le au la olimpiadele și concursurile internaționale. Vreau să vă reamintesc că în 2022 România a obținut patru medalii dintre care două de aur la Olimpiada Internațională de Geografie și s-a clasat pe locul trei în lume, cu toate că elevii tocmai ce reveniseră la orele de curs fizic după lunga pandemie. Anul trecut, la aceeași olimpiadă, România a obținut o medalie de aur, una de argint și două de bronz. Toate acestea sunt rezultate absolut uluitoare, care vă asigur că au fost obținute în urma a luni întregi de muncă. Și țin să subliniez că acești elevi merituosi studiau în mare parte la licee cu profil real, iar majoritatea se aflau în clasele a XI-a și a XII-a. Considerați că este drept să eliminați din programa viitorilor elevi de la real chiar și singura oră de geografie pe care o au pe săptămână, o materie la care este posibil să obțină astfel de performanțe? Cu siguranță, mă puteți combate spunându-mi că ei oricum ar obține aceste rezultate, dar totuși, în realitate lucrurile nu ar mai fi așa.

În punctul în care un elev, în clasa a IX-a, știe că anumite materii nu vor mai fi studiate în ultimii ani ai liceului, vă asigur că acel elev nu ar mai acorda același interes materiei respective, deoarece modul în care funcționează sistemul actual inspiră în subconștientul oricărui copil ideea că singurele materii cărora merită să le acorde atenție sunt acelea pe care le studiezi în toți anii liceului. Mărturisesc acest gând cu maximă sinceritate, în calitate de elevă olimpică la geografie, reflectând acum, la finalul liceului, la parcursul celor trei participări pe care le-am avut consecutiv, de la clasa a IX-a, a X-a și a XI-a la faza națională a Olimpiadei de Geografie.

În cazul acestor copii cu rezultate care merită aplaudate, orele de geografie, deși unitare, au fost probabil deosebit de importante, la fel cum ajutorul profesorului de la clasă fără îndoială că a jucat un rol deosebit, nu numai prin îndrumarea elevilor pe plan profesional, ci mai ales prin insuflarea dragostei față de materia respectivă.

Mai mult decât atât, anual, sute de elevi de liceu participă cu drag la olimpiade și concursuri naționale la materiile enumerate mai sus. Din proprie experiență, vă mărturisesc că aceste competiții sunt dovada clară a faptului că există elevi care învață cu drag la aceste materii de care dumneavoastră doriți să îi lipsiți. Soluția inventării unui opțional dedicat acestor elevi nu este una viabilă, mai ales când este lăsată la latitudinea școlii și mai ales atunci când este necesar un număr minim de 10 sau 15 elevi pentru ca acel opțional să aibă loc.

Poate puțini dintre cei care vor citi aceste rânduri vor înțelege de ce pentru un copil cu performanțe la o anumită materie este necesară ora aceea o dată pe săptămână care apare în orar, dar sper să mă credeți când vă mărturisesc că, indiferent de profil, atunci când iubești din suflet un anumit obiect, chiar acea unică oră te poate bucura cât zece, când știi că ai așteptat-o întreaga săptămână. Acea oră te inspiră și

existența acelei ore și-a oferit în primul rând pasiunea pe care o ai. Sunt sute, dacă nu chiar mii de elevi în această țară care își doresc să meargă cu drag la școală, care visează la un parcurs academic înfloritor, care să-și aibă rădăcinile în anii liceului, când timpul încă ne permite să încercăm în fiecare an ceva nou, când încă putem să decidem, chiar și în clasele finale, că iubim o anumită materie, când decizia pe care am luat-o la 13 ani de a alege un profil real sau uman nu este încă definitivă și mai avem timpul necesar pentru a ne reorienta pașii către alte subiecte. Așa că vă rog, în numele tuturor celor care am luptat împotriva prejudecăților și am excelat în anii liceului la materii opuse profilului nostru, să nu distrugeți parcursul academic al generațiilor care ne vor urma și să contribuiți, în schimb, la educarea elevilor și la informarea corectă a acestora cu privire la lumea în care trăiesc.

Primiți, vă rog, cu înțelegere aceste rânduri din partea mea și vă mulțumesc pentru ocazia pe care mi-ați acordat-o de a mă adresa dumneavoastră cu sinceritate și încredere!

Cu stimă,

O elevă în clasa a XII-a, profil real,

Colegiul Național „Emil Racoviță”, Cluj-Napoca